

فرهنگ اقتصاد مقاومتی

اکرم برزگری^۱، مسعود منصوری^۲

^۱ مربی دانشگاه پیام نور ورزقان، Akram.Barzgari@yahoo.com

^۲ استادیار گروه اقتصاد دانشگاه ارومیه، masoud . mans@gmail.com

چکیده

اعمال تحریم های یک جانبه و غیرقانونی همواره یکی از ابزارهای نظام سلطه برای وارد آوردن فشار به ایران بوده است. اندکی پس از پیروزی انقلاب اسلامی و پس از تسخیر لانه جاسوسی، آمریکا قانون تحریم ایران را به اجرا گذاشت و در طول 30 سال گذشته نیز همواره بر حجم این تحریم ها افزوده شد. در مقابل اتخاذ چنین رویکردی، مقام معظم رهبری بحث اقتصاد مقاومتی را مطرح و از آن به عنوان روشی مهم در تغییر مس بر حرکت اقتصادی کشور یاد کردند. روشی که در برابر هجمه های غرب همانند سدی محکم کار آمد باشد. اقتصاد مقاومتی مفهومی عملی برای جهش کشور در بعد اقتصاد و قدرت نظامی و فرهنگی و علمی و تکنولوژیک است. در

مقدمه

با ظهور انقلاب اسلامی، حکومت جدیدی در دنیا پدیدار شد که بنای سازگاری با قطب قدرت استکبار را نداشت و به مبارزه با آن پرداخت. ظهور چنین حکومتی در منطقه خاورمیانه که از لحاظ اقتصادی و ژئوپلیتیکی دارای اهمیت بسیار است، موجب شد که نظام استکبار جهانی با تمام قوا به مبارزه با انقلاب برخیزد. با پایان یافتن جنگ و عدم پیروزی استکبار در زمینه های نظامی، تهاجمات به عرصه های دیگر کشیده شد. یکی از این عرصه ها که به ویژه در سال های اخیر با تهاجمات گسترده همراه بوده، عرصه اقتصادی است (بالاسا، 1990). بنابراین، انقلاب اسلامی ایران مکلف به نوآوری و نظریه پردازی و الگو سازی در عرصه های جدید اقتصادی است. هرکشوری که علم استکبار رستیزی را برپا کند نیازمند چنین الگوهایی است. یکی از این مفاهیم اقتصاد مقاومتیست (علیخانی، 1380).

بنا به تعریف برخی از اقتصاددانان از اقتصاد مقاومتی، این نوع اقتصاد معمولاً در رویارویی و تقابل با اقتصاد وابسته و مصرف کننده یک کشور قرار می گیرد که منفعل نیست و در مقابل اهداف اقتصادی سلطه ایستادگی نموده و سعی در تغییر ساختارهای اقتصادی موجود و بومی سازی آن بر اساس جهان بینی و اهداف دارد. برای تداوم این نوع اقتصاد، می بایست هرچه بیشتر به سمت محدود کردن استفاده از منابع نفتی و رهایی از اتکای اقتصاد کشور به این منابع حرکت کرد و توجه داشت که اقتصاد مقاومتی در شرایطی معنا پیدا می کند که جنگی وجود داشته باشد و در برابر جنگ اقتصادی و همچنین جنگ نرم دشمن است که اقتصاد مقاومتی معنا می یابد.

اقتصاد مقاومتی برای برداشتن گام های بلند در راستای پیشرفت کشور در حین مقاومت، توجه به کیفیت و قیمت و تنوع تولیدات داخل، اصلاح مدیریت های اجرایی و عملیاتی با نگرش رسیدن به خودکفایی و اتخاذ تدابیری لازم برای خود اتکایی در برخی زمینه ها لازم است. این پژوهش بر آن است تا ضمن تعریف و بیان مفهومی اقتصاد مقاومتی و همچنین سیاستهای کلی آن به ارائه راهکارهای مناسب برای ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی و راه حل مقابله با تحریم ها و همچنین تقویت توان و ظرفیت تولید داخلی بپردازد.

واژه های کلیدی: اقتصاد مقاومتی، سیاست های کلی اقتصاد

مقاومتی، راهکارهای تحقق اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی

تعریف اقتصاد مقاومتی

ضرورت تعریف از آنجا نشأت می گیرد که اغلب این موضوع با "اقتصاد ریاضتی" اشتباه گرفته میشود.

این موضوع چنان که از قید اضافی مقاومت پیداست، از مقوله دفاع در کشمکشهای اقتصادی میباشد و چنانچه نویسندگان ویکیدیا اظهار میدارند:

"روشی است برای مقابله با تحریمها علیه یک منطقه یا کشور تحریم شده، درشرایطی که صادرات و واردات هیچ کدام برای آن کشور مجاز نمی باشد"2. در اقتصاد مقاومتی اولویت نخست تحلیل نقطه های فشار است؛ یعنی بررسی کنیم قدرت خارجی در استفاده از حربه تحریم روی چه مسائلی حساسیت دارد؟

به طور کلی آنها نقاط ضعف و نشانه وابستگی ما به بیگانگان بوده که دشمن شناسایی کرده است، که ما باید روی آنها تمرکز کنیم تا از این طریق ضعف ها را به قوت، و تهدیدها را به فرصت تبدیل کنیم.

اهداف و رویه ها در اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی به دنبال پیاده کردن مکتب اقتصادی اسلام است و این، همان چیزی بود که در چارچوب مبانی اقتصادی انقلاب اسلامی هم در شریعتی به نام اسلام وجود دارد که در چارچوب ان شریعت، در دوران معاصر، یک انقلاب به اسم انقلاب اسلامی اتفاق می افتد که به دنبال پیاده کردن اهداف ان شریعت الهی است.